

ETT GALOPPERANDE TEMPO FÖR AVFALLET

2024-03-13

FÖRÄNDRING I GALOPP

- december 2020** Upphävt producentansvar returpapper och övergång av ansvar till kommunerna per den 1 januari 2022
- november 2021** Producentansvar fiskeredskap och krav på kommunerna, vid kommunalt avfall, med utsortering och separat insamling per den 1 januari 2025 .
- juni 2022** Kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall per den 1 januari 2024 och fastighetsnära insamling senast 2027.
- december 2022** Krav på separat och obligatorisk insamling av bioavfall (matavfall) per den 1 januari 2024.

Krav på att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från sitt innehåll per den 1 januari 2024.
- december 2023** Krav på separat insamling av textilavfall per den 1 januari 2025.

OMVÄRLDEN

- **Supervalåret 2024 - kan påverka klimatpolitiken kraftigt, särskilt presidentvalet i USA.**
- **ICJ:s utlåtande om klimatförändringar kan öka trycket på det internationella samfundet.**
- **Åsiktsklyfta mellan industriländer och utvecklingsländer.**
- **2024 förväntas bli ännu varmare än 2023.**
- **Fysiska risker förknippade med extrema väderhändelser blir allt mer akuta.**
- **Extrema väderhändelser kan rubba globala leveranskedjor och medföra att det uppstår brist och allvarlig påverkan på produktionen.**
- **Matbrist till följd av ett hetare klimat kan leda till krig och massflykt.**
- **Brytpunkter för klimatet närmar sig allt snabbare.**

EU:s klimat, miljö och energimål

<u>Internationella mål</u>	<u>Mål för 2030</u>	<u>Mål för 2040</u>	<u>Mål för 2050</u>
Globala klimatförhandlingarna	Klimatmål för 2030 - minst 55 procent lägre än 1990	Avskiljning, lagring och användning av koldioxid	En klimatneutral ekonomi senast 2050
Globala konventionen om biologisk mångfald	Energieffektivitetsmål	Klimatmål för 2040	
Globala mål för hållbar utveckling	Mål för förnybar energi		
Globala mål för förnybar energi och energieffektivitet	Miljöhandlingsprogrammets vision för 2030		
	Handlingsplanen för nollutsläpp		
	EU:s strategi för biologisk mångfald		
	Handlingsplan för den cirkulära ekonomin		

Målsystem som kompletterar varandra

SVERIGES
MILJÖMÅL

UMEÅ
KOMMUN

De globala hållbarhetsmålen

- 17 övergripande och 169 delmål beslutade av FN.
- Social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet
- De globala målen genomförs i Sverige genom miljömålen och andra samhällsmål.

Nationella mål

- Beslutade av riksdagen.
- Fokus på den miljömässiga dimensionen av hållbarhet.
- Fokus på miljö kvalitet och visar vägen för en hållbar utveckling.

Lokala (regionala) miljömål

- Beslutade av kommunen (regionen).
- Förtydligar vad som är särskilt viktigt lokalt (regionalt).
- Vägledande för kommunens alla verksamheter och bolag, och för alla som bor och verkar i Umeå.

16 miljökvalitetsmål

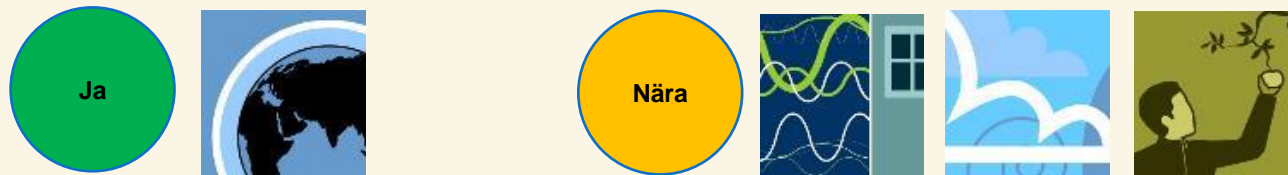

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt och djurliv

Bedömning av möjligheten att nå miljö kvalitetsmålen

I dagsläget bedöms **4 av 16 mål kunna nås** eller vara **nära att nås**.
(Skyddande ozonskikt, Säker strålmiljö, Frisk luft samt Giftfri miljö)

12 av 16 mål bedöms **inte kunna nås** med de medel och insatser som är beslutade.

Trenden för de mål som i dagsläget inte kan nås

Utvecklingen i miljön bedöms vara **positiv för 1** av målen och **negativ för 4** av målen. För 6 av målen går det inte se någon tydlig riktning för utvecklingen i miljön och för 1 av målen är det inte möjligt att ange utvecklingsriktning.

Företagens viktigaste hållbarhetsfrågor

- **Cirkulär ekonomi**
- **Biologisk mångfald.**
- **Ökad resurseffektivitet**
- **Minskade utsläpp och påverkan på ekosystemet.**
- **AI och grön teknik.**
- **Utveckling av produkter med lägre klimatpåverkan.**
- **Elektrifiering och fossilfria bränslen**
- **Tillståndsgivningsprocesser**

VIKTIGA AVFALLSFRÅGOR 2024

- **Styrmedel biogas**
- **Styrmedel minskade fossila utsläpp
energiåtervinning**
- **Plast och textil**
- **EU:s ekodesignförordning,
förpackningsförordning
och avfallsdirektiv**
- **Brottslighet i avfallssektorn**
- **Obligatorisk matavfallsinsamling och
separering av förpackningar och
innehåll**
- **Cirkulär ekonomi – styrmedel för
förebyggande och återbruk**